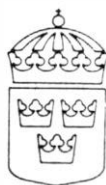

Motion till riksdagen

1989/90:U2

av Erling Bager och Lars Leijonborg (båda fp)
med anledning av redogörelse 1989/89:4 Nordiska
rådets svenska delegations berättelse angående sin
verksamhet sedan rådets trettiosjätte session
t.o.m. trettiosjunde sessionen

Mot.
1989/90
U2

Baltikum är i vissa avseenden en del av Norden.

Det är nu av vital betydelse att kontakterna mellan de tre baltiska staterna och resten av Norden utvecklas. Sådana kontakter kan främja en fredlig och demokratisk utveckling i Baltikum. Vi bör således verka för bredast möjliga kontaktyta mellan våra länder och folk. Offentliga organ och institutioner, fackliga organisationer, partier, kyrkor, teatergrupper och många andra bör i den utsträckning det är möjligt söka kontakter.

Riksdagen behandlade i våras, efter beredning i utrikesutskottet, en motion från undertecknade om att de baltiska rådsrepublikerna skulle beredas observatörsplatser i Nordiska rådet. Utskottet avstyrkte dock motionen.

Vi anser att den fortsatta händelseutvecklingen i Baltikum gör det mycket angeläget att frågan prövas på nytt, om än med något annan innebörd.

Vi föreslår att representanter från folkfronterna i de baltiska delrepublikerna Estland, Lettland och Litauen inbjuds som gäster till Nordiska rådets möten. En sådan inbjudan bör sändas till respektive delrepublik inför varje möte.

Ett riksdagsuttalande till förmån för att folkfronterna från de baltiska länderna inbjuds som gäster vid Nordiska rådets möten bör göras i syfte att tjäna som vägledning om frågan kommer upp i Nordiska rådet.

Ett erbjudande om gäststatus skulle understryka det nordiska intresset av kontakter med de tre länderna och markera vår positiva hållning till den utveckling som nu äger rum.

Det kan påpekas att andra sovjetiska delrepubliker är medlemmar i internationella organisationer. Ett par delrepubliker är t.o.m. medlemmar i FN. Nordiska rådet sysslar dessutom inte med utrikes- och försvarspolitik. Det finns därför ingen anledning att förutsätta att en inbjudan av detta slag skulle tas upp negativt av centralmakten i Moskva.

Gäststatus i Nordiska rådet för folkfronterna i de baltiska staterna skulle skapa officiella kontakter som kan underlätta det nyssnämnda kontaktskapandet mellan enskilda och organisationer på olika sidor om Östersjön. Det skulle också ge värdefulla möjligheter till informationsutbyte mellan länderna.

För de flesta svenskar är utvecklingen i Baltikum mycket glädjande. De många som intresserat sig för de tre länderna, vars historia är så nära sam-

manflätad med Sveriges, har beklagat att informationen om situationen varit så bristfällig och att möjligheterna till personliga kontakter varit så små. Hos andra svenskar, som ägnat de baltiska staterna mindre intresse, har rapporteringen om den "sjungande revolutionen" skapat nyfikenhet.

Starka folkliga rörelser i alla de tre staterna kommer att arbeta vidare för en högre grad av nationellt oberoende. Genom vår geografiska närhet, vår neutralitet och de många exilbalterna i Sverige har det svenska folket unika möjligheter att både följa och stödja frihetsprocessen. Svenskarna omfattar utan tvekan esternas, letternas och litauernas kamp med den största sympati. Ett kulturellt och ekonomiskt uppsving i Baltikum skulle kunna betyda mycket för Sverige, även om det argumentet har liten betydelse i jämförelse med vikten av att tre grannfolk får värdigare och drägligare livsmöjligheter.

Mot. 1989/90
U2

Hemställan

Med hänvisning till vad som ovan anförts hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att Sverige i kontakter med de övriga medlemsländerna i Nordiska rådet bör verka för att folkfronterna i de baltiska unionsrepublikerna Estland, Lettland och Litauen inbjuds via speciell kallelse inför varje möte med Nordiska rådet.

Stockholm den 18 oktober 1989

Erling Bager (fp)

Lars Leijonborg (fp)